

Nr 112

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag för budgetåret 1958/59 till stipendier vid lantbrukshögskolan, veterinärhögskolan och skogshögskolan, m. m.; given Stockholms slott den 14 mars 1958.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Gösta Netzén

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 mars 1958.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, KJELLIN, JOHANSSON.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och ecklesiastikdepartementen anmäler chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Netzén, fråga om anslag för budgetåret 1958/59 till stipendier vid lantbrukshögskolan, veterinärhögskolan och skogshögskolan, m. m. samt anför därvid följande.

Å riksstaten för innevarande budgetår har anvisats

dels under rubriken Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Stipendier ett reservationsanslag å 94 800 kr., varav 18 000 kr. avses för 6 licentiandstipendier å 3 000 kr., 12 000 kr. för 2 doktorandstipendier å 6 000 kr. samt 64 800 kr. för 27 elevstipendier å 2 400 kr.,

dels under rubriken Veterinärhögskolan: Stipendier ett anslag å 66 000 kr., varav 48 000 kr. avses för 20 elevstipendier å 2 400 kr. och 18 000 kr. för 3 doktorandstipendier å 6 000 kr.,

dels under rubriken Skogshögskolan: Stipendier ett anslag å 51 600 kr., varav 33 600 kr. avses för penning- och naturastipendier till ordinarie elever, 6 000 kr. för 1 doktorandstipendium samt 12 000 kr. för 4 licentiandstipendier å 3 000 kr.

Vid anmälan av nionde huvudtitelns anslag i årets statsverksproposition anförde jag (punkterna 62, 114 och 131), under hänvisning till vad chefen för ecklesiastikdepartementet anförde vid anmälan av det under åttonde huvudtiteln (punkt 73) uppförda anslaget Vissa åtgärder för upprustning av universitet och högskolor, att här ifrågavarande 3 anslag preliminärt borde uppföras med oförändrade belopp. I enlighet med denna hemställan föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1958/59 beräkna anslag å resp. 94 800, 66 000 och 51 600 kr. Jag torde nu få återkomma till denna anslagsfråga.

Såsom framgår av statsverkspropositionen hemställer *styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* (skr. 17/8 1957), att anslaget till stipendier vid lantbrukshögskolan för nästa budgetår upptages med oförändrat belopp. Högskolestyrelsen framhåller emellertid, att anslaget bör höjas med 38 000 kr. till 132 800 kr., om 1955 års universitetsutrednings förslag (SOU 1957: 24) att höja licentiand- och doktorandstipendierna till 5 500 kr. resp. 8 000 kr. samt att öka antalet sådana stipendier till 8 resp. 3 hinner föreläggas 1958 års riksdag.

Vidare hemställer *styrelsen för veterinärhögskolan* (skr. 16/8 1957), att högskolans stipendieanslag höjes med 22 000 kr. till 88 000 kr. Höjningen är avsedd dels för en ökning av antalet doktorandstipendier från 3 till 5, dels en ökning av dessa stipendiens belopp med 1 000 kr. till 7 000 kr. Till stöd för detta förslag anför högskolestyrelsen, att 1955 års universitetsutredning föreslagit dels en höjning av doktorandstipendiernas belopp till 8 000 kr., dels en ökning av dessa stipendiens antal vid veterinärhögskolan till 4, dels att 50 doktorandstipendier skall ställas till förfogande för kanslern för rikets universitet att fördelas bland fakulteter och högskolor, varvid även högskolor, som ej sorterar under kanslern, kan komma i fråga. Beträffande såväl doktorand- som elevstipendierna förutsätter högskolestyrelsen, att desamma skall utgå med enahanda belopp, vartill motsvarande stipendier vid universiteten och andra högskolor må bestämmas.

Styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut (skr. 31/8 1957) slutligen hemställer, att anslaget till stipendier vid skogshögskolan upptages med ett oförändrat belopp av 51 600 kr.

På föredragning av chefen för ecklesiastikdepartementet har Kungl. Maj:t tidigare denna dag i särskild proposition till riksdagen framlagt förslag till vissa åtgärder för upprustning av universitet och högskolor. Dessa förslag innebär, såvitt nu är i fråga, att doktorand- och licentiandstipendiernas årliga belopp fr. o. m. nästa budgetår höjes till 8 000 resp. 5 500 kr. samt att antalet från förevarande anslag utgående stipendier för nämnda budgetår utökas med 1 licentiand- och 1 doktorandstipendium vid lantbruks-högskolan samt med 1 doktorandstipendium vid vardera veterinärhögskolan och skogshögskolan.

I propositionen har vidare för riksdagens godkännande framlagts en mellan representanter för, å ena sidan, civil- och ecklesiastikdepartementen samt, å andra sidan, Sveriges akademikers centralorganisation den 14 mars 1958 träffad överenskommelse rörande anställnings- och avlöningsvillkoren för vissa befattningshavargrupper vid universitet och högskolor m. m. Överenskommelsen avser bl. a. viss assistent- och amanuenspersonal inom jordbruksdepartementets verksamhetsområde.

Departementschefen

Under hänvisning till vad chefen för ecklesiastikdepartementet anført vid anmälan av nyssnämnda proposition föreslår jag, att förevarande 3 anslag till stipendier vid lantbrukshögskolan, veterinärhögskolan och skogshögskolan för nästa budgetår uppräknas med respektive 32 500, 14 000 och 20 000 kronor. I övrigt synes icke böra ske någon höjning av ifrågavarande anslag.

Ett godkännande av den i propositionen redovisade löneöverenskommelsen medför en ökad belastning från och med budgetåret 1958/59 såväl av maximerade som av icke maximerade anslagsposter under nionde huvudtiteln, vilken belastning icke kunnat förutses i årets statsverksproposition. Med hänsyn härtill synes böra inhämtas bemyndigande för Kungl. Maj:t att medge erforderliga överskridanden av sådan maximerad anslagspost.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

- 1) bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåret 1958/59 medge de överskridanden av maximerade anslagsposter under nionde huvudtiteln, som kan föranledas av den åberopade överenskommelsen, samt

- 2) å riksstaten för budgetåret 1958/59 under nionde huvudtiteln anvisa

dels till Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Stipendier ett reservationsanslag av 127 300 kronor,

Kungl. Maj:ts proposition nr 112 år 1958

dels till Veterinärhögskolan: Stipendier ett anslag av 80 000 kronor,

dels till Skogshögskolan: Stipendier ett anslag av 71 600 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen lämnar Hans Maj:t Konungen bifall och förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gunnar Eklund